

สถานการณ์และคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่า ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

เดโช แชน้ำแก้ว¹

¹สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สถานการณ์ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช และ 2) คุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์เชิงลึกแรงงานสัญชาติพม่าเพื่อนแรงงานคนไทย ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ รวมทั้งสิ้น 21 คน เลือกแบบเจาะจงวิเคราะห์ข้อมูลโดยพรรณนาวิเคราะห์ และเชิงปริมาณมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ แรงงานสัญชาติพม่า จำนวน 350 คน ใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) สถานการณ์ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชสามารถปรับเปลี่ยนไปตามโอกาสต่าง ๆ ได้แก่ การแต่งกายในเวลาทำงานที่ต้องแต่งกายแบบมิดชิดและปลอดภัย ส่วนใหญ่นายจ้างจะเป็นผู้จัดหามาให้ เช่น กางเกงขายาว เสื้อแขนยาว รองเท้าบูท หมวกป้องกันอันตรายและผ้าปิดจมูก หากแต่งกายไม่เรียบร้อยในเวลาทำงานจะมีบทลงโทษ เช่น ตักเตือน หรือปรับเงินครั้งละ 1,000 บาท การแต่งกายเมื่ออยู่ที่พักหรือนอกเวลางานจะแต่งตัวเน้นความสะดวกสบาย เช่น ผู้ชายใส่เสื้อกับเสื้อกล้าม ส่วนผู้หญิงใส่ผ้าถุงพื้นบ้านกับเสื้อลดหลาดการแต่งกายช่วงวันหยุด ไปท่องเที่ยว หรือไปซื้อของใช้ในห้างสรรพสินค้าจะแต่งตัวตามสมัยนิยม เช่น เสื้อยืด กางเกงยีนส์ และรองเท้าผ้าใบ ส่วนการแต่งกายในวันสำคัญทางพุทธศาสนา ไปวัดทำบุญหรือเทศกาลในท้องถิ่นจะแต่งตัวเรียบร้อยกว่าปกติ เช่น นุ่งโจงท่อมมีผ้าถุงลดหลาดพม่าหรือผ้าพื้นถิ่นภาคใต้และ 2) คุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.27, SD = 0.57)

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม แรงงานสัญชาติพม่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

รับบทความ: 31 มกราคม 2563

แก้ไขเสร็จ: 30 พฤศจิกายน 2563

ตอบรับบทความ: 9 ธันวาคม 2563

Situation and Life Quality of clothes of Myanmar migrant workers in Nakhon Si Thammarat Province

Daycho Khaenamkhaew¹

¹Program in community development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

Abstract

This research was conducted with aims to investigate: 1) issues related to clothing of Myanmar migrant workers in Nakhon Si Thammarat Province; and 2) their quality of life in terms of clothing. In the qualitative part of this mixed-method study, the target group consisted of 21 key informants derived from Myanmar migrant workers, Thai friends, employers, and government officers. The data were collected by using in-depth interviews, participant observation, and non-participant observation. The data were analyzed using descriptive analysis. For quantitative study, the target groups were 350 Myanmar migrant workers. The data obtained were computed using frequency, percentage, mean and standard deviation.

The findings of this study revealed the issues concerning Myanmar migrant workers' quality of life in terms of clothing as follows. 1) The state of quality of life concerning clothing of Myanmar migrant workers in Nakhon Si Thammarat Province varied according to contexts. For instance, when working they could be seen wearing proper safety and protective clothing provided by their employers. Most employers provided them with working outfits including pants, long sleeve shirts, boots, protective hats, and a face mask. They could be punished for not following the dress code at work which ranged from verbal warning to 1,000-baht fine for each dress code violation. Outside of working hours, or at their accommodation, they usually wear comfortable clothes such as sarong and vest for men, and traditional wrap-around with patterned blouse for women. When they went out to shopping malls during their holidays, they wore fashionable clothes. In addition, they would put on especially proper outfit on Buddhist holidays or when participating in religious functions. In this kind of events, they would wear handcraft sarong or traditional Myanmar fabric or Southern batik wrap-around. 2) The quality of life in terms of clothing of Myanmar migrant workers in Nakhon Si Thammarat Province was found to be at moderate level (Mean = 3.27, SD = 0.57).

Keyword: Quality of life, clothes, Clothing, Myanmar Migrant Workers, Nakhon Si Thammarat Province

Received: 31 January 2020

Revised: 30 November 2020

Accepted: 9 December 2020

บทนำ

อดีตที่ผ่านมาได้มีการลักลอบเข้าเมืองของแรงงานข้ามชาติจำนวนมากจนส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นแรงงานข้ามชาติระดับล่างที่มาจากประเทศพม่า ลาว และกัมพูชา แต่ในปัจจุบันมีแรงงานข้ามชาติที่ได้อัปเกรดเป็นแรงงานอย่างถูกกฎหมายมีมากถึง 2.5 ล้านคน เป็นกลุ่มที่เข้ามาอย่างถูกกฎหมาย 1.5 ล้านคน และกลุ่มที่ลักลอบเข้ามาทำงานอย่างผิดกฎหมายมากกว่า 1 ล้านคน ทั้งนี้จำนวนแรงงานข้ามชาติไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน เพราะบางข้อมูลมิได้ปรากฏอยู่ในทะเบียนแรงงานต่างด้าวอย่างชัดเจน (บุษยรัตน์ กาญจนดิษฐ์, 2558) แต่ก็มี การเคลื่อนย้ายเพื่อเข้ามาทำงานเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องตามมาตรการผ่อนปรนของภาครัฐที่ให้แรงงานข้ามชาติได้รับอนุญาตให้อยู่ในประเทศและทำงานได้จนถึง 31 ธันวาคม 2560 ตามคำสั่ง หัวหน้า คสช. ที่ 33/2560 เรื่อง มาตรการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อขัดข้องในการบริหารจัดการการทำงานของแรงงานข้ามชาติ (ศิริชัย เพชรวิทย์ และชยสร สมบุญมาก, 2559; กระทรวงแรงงาน, 2561)

สำหรับจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีการเคลื่อนย้ายเข้ามาของแรงงานกัมพูชา แรงงานลาว และแรงงานพม่าโดยเฉพาะพม่าที่อย่างถูกต้องตามกฎหมายจำนวน 10,959 คน เนื่องจากแรงงานพม่ามีความขยัน อดทน และไม่เลือกงาน ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงานพม่าเพื่อเข้ามาทำงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชมากขึ้น (แรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2561) ที่กระจายไปตามสถานประกอบการทุกระดับ แต่พบว่าคุณภาพชีวิตยังไม่ดีเท่าที่ควรในประเด็นความต้องการขั้นพื้นฐานหรือปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค โดยเฉพาะด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ การจัดหาเสื้อผ้าหรือเครื่องนุ่งห่มมาใช้ได้ มีเสื้อผ้าหรือเครื่องนุ่งห่มที่สะอาดอยู่เสมอ เหมาะสมกับลักษณะในการทำงานและสวมใส่ได้เหมาะสมตามโอกาส และเทศกาลต่าง ๆ (Maslow, A. H., 1943; เดโช แชน้ำแก้ว, 2562) ดังงานวิจัยของ เดโช แชน้ำแก้ว, พระสุธีรัตนบัณฑิต และปาริชาติ วลัยเสถียร (2562) ที่สรุปว่า คุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้า/เครื่องนุ่งห่ม อยู่ในระดับปานกลาง แต่สำหรับงานวิจัยของวงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี และพีสสัลลัมย์ อารังศ์วรกุล (2561) และงานวิจัยของพระมหาอดิเดช สติวิโร, ธรรมณปพร หงษ์ทอง, สุเมธ บุญมะยา, พระมหาวิรัชชิต วรินโท และสุรีย์พร แซ่เอี้ยบ (2560) ซึ่งงานวิจัยทั้งสองชิ้นสรุปว่า แรงงานพม่ามีความพึงพอใจด้านเครื่องนุ่งห่ม อยู่ในระดับมาก ซึ่งงานวิจัยทั้งสามชิ้นนี้มีข้อค้นพบที่แตกต่างกัน เนื่องมาจากมีเครื่องนุ่งห่มที่สามารถจัดหามาใช้สอยได้เพียงพอ และสะอาด ทั้งยังมีการปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของสังคมที่เหมาะสมแก่โอกาส สถานที่ และกาลเทศะตามความจำเป็นและสื่อถึงความงดงามของวัฒนธรรมการแต่งกายได้อย่างบูรณาการ (มนตร หิรัญญิก, 2562; มุลินธิอารมณ พงศ์พงษ์, 2559)

จากความสำคัญข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง สถานการณ์และคุณภาพชีวิต ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชภายใต้คำถามว่า สถานการณ์ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร และคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างไร เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากการนำผลการศึกษาไปเตรียมความพร้อม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัด นครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัด นครศรีธรรมราช

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนพฤษภาคม 2561-กรกฎาคม 2562 มีพื้นที่วิจัย ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงาน สัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมทั้งสิ้นจำนวน 21 คน ดังนี้
 - 1.1 กลุ่มแรงงานสัญชาติพม่า จำนวน 7 คน เลือกแบบเจาะจงแรงงานสัญชาติพม่า ที่ทำงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชมาไม่น้อยกว่า 10 ปี และเข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายและยินดีเข้าร่วมในการศึกษาวิจัย
 - 1.2 กลุ่มเพื่อนแรงงานคนไทย จำนวน 3 คน เลือกแบบเจาะจงคนพื้นที่จังหวัด นครศรีธรรมราชและทำงานร่วมกับแรงงานสัญชาติพม่ามาไม่น้อยกว่า 10 ปี
 - 1.3 กลุ่มผู้ประกอบการ/นายจ้างของแรงงานสัญชาติพม่า จำนวน 5 คน เลือกแบบ เจาะจงผู้ประกอบการ/นายจ้างที่จ้างแรงงานสัญชาติพม่ามาทำงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี
 - 1.4 กลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จำนวน 6 คน เลือกแบบเจาะจงกลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ที่ทำหน้าที่ดูแล และบริหารจัดการแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มแรงงานสัญญาติพม่า กลุ่มเพื่อนแรงงานคนไทย กลุ่มผู้ประกอบการ และกลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ (Ritchie, J. & Lewis, J., 2003) เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญญาติพม่า ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผู้สัมภาษณ์ใช้คำถามจากแบบสัมภาษณ์ในลักษณะยืดหยุ่นและสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนได้แก่ 1) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 2) นำแบบสัมภาษณ์ไปตรวจสอบ 3) นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม 4) นำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อไป

2.2 การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม คือ การสังเกตที่ผู้สังเกตเข้าไปทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มแรงงานสัญญาติพม่าที่ถูกศึกษาและขณะเดียวกันก็สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม คือ การสังเกตที่ผู้วิจัยเฝ้าสังเกตอยู่วงนอกไม่เข้าไปร่วมในกิจกรรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกับล่ามชาวพม่า มีขั้นตอนได้แก่ 1) ผู้วิจัยติดต่อเป็นการส่วนตัวก่อนเพื่ออธิบายถึงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการวิจัย และขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือ 2) แนบเอกสารข้อมูลสำหรับการเตรียมตัวก่อนสัมภาษณ์และนัดวัน เวลา สถานที่ที่จะทำการสัมภาษณ์ 3) ขออนุมัติหนังสือราชการเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการศึกษาวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชและนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลตามวันเวลาสถานที่ที่นัด โดยใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียง ในขณะที่สัมภาษณ์ ขออนุญาตใช้กล้องถ่ายรูปเพื่อใช้อ้างอิงภาพประกอบ และแจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทราบว่ามีข้อมูลต่าง ๆ ภาพประกอบ และเสียงที่บันทึกไว้ นั้น ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และหากประเด็นใดที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่ประสงค์ให้บันทึกภาพและเสียง ผู้วิจัยก็จะไม่บันทึกตามความประสงค์

4. การตรวจสอบข้อมูล ใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ได้แก่ ตรวจสอบด้านข้อมูล เป็นการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้ศึกษาวิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ เช่น ตรวจสอบแหล่งของข้อมูล เช่น แหล่งเวลาต่างกัน ข้อมูลจะเหมือนกันหรือไม่ และสถานที่เปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ ตรวจสอบด้านผู้วิจัย เป็นวิธีการตรวจสอบว่าผู้วิจัยแต่ละคนได้ข้อมูลต่างกันอย่างใด เช่น ใช้ผู้สังเกตหลายคน แทนที่จะใช้ผู้วิจัยคนเดียวกัน ตรวจสอบด้านแนวคิด และทฤษฎี เป็นการตรวจสอบเพื่อการวิจัยโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่ต่างไปจากเดิมจะทำให้การตีความข้อมูลแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด และตรวจสอบด้านวิธีรวบรวมข้อมูล เช่น ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสถานการณ์ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มแรงงานสัญชาติพม่า กลุ่มเพื่อนแรงงานคนไทย กลุ่มผู้ประกอบการ/นายจ้าง และกลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐรวมจำนวนทั้งสิ้น 21 คน เพื่อนำสาระสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ แล้วสรุปประเด็นปัจจัยที่สำคัญ ๆ แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ แรงงานสัญชาติพม่าที่เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายในจังหวัดนครศรีธรรมราช แต่เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างของ Cochran (1997) คือ ใช้ขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 323 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 350 ตัวอย่าง ซึ่งถือได้ว่าผ่านเกณฑ์ตามที่เงื่อนไขกำหนด สุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น โดยการสุ่มแบบบังเอิญ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรเป้าหมายเท่าที่จะหาได้ และสามารถให้ข้อมูลตามที่ต้องการได้ (สุทธิพร บุญมาก, 2560)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

2.2 สร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ทักษะฝีมือแรงงาน ประสบการณ์การทำงานในประเทศไทย รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส ตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Numerical Rating Scale) มี 5 ระดับ (สุทธิพร บุญมาก, 2560) และตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

2.3 เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ดำเนินการเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC: Index of Item Objective) ได้ค่าความตรงเท่ากับ 0.80 ตรวจสอบอีกครั้ง และดำเนินการทดสอบเครื่องมือ (Try-out) จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.775 (สุทธิพร บุญมาก, 2560)

2.4 นำแบบสอบถามที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกจ่ายให้กลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการขออนุมัติหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จากนั้นนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอ ต่อผู้ประกอบการ/นายจ้างของแรงงานสัญชาติพม่าเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล และดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกจ่ายแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายร่วมกับล่ามชาวพม่า จำนวน 350 คน และรับแบบสอบถามกลับคืนมา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้จาก แบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ทักษะฝีมือแรงงาน ประสบการณ์การทำงานในประเทศไทย รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรสในตอนต้นที่ 1 ทำการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ จำนวน และร้อยละ โดยใช้ตาราง ประกอบคำอธิบาย 2) คุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัด นครศรีธรรมราช จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 ทำการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ตารางประกอบคำอธิบาย

ผลการวิจัย

1. **ข้อมูลทั่วไปของแรงงานสัญชาติพม่า** ผลการศึกษาพบว่า แรงงานสัญชาติพม่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 64.86 มีอายุ 36-45 ปี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 42.57 มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 345 คน คิดเป็นร้อยละ 98.57 เป็น แรงงานไร้ฝีมือ จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 56.86 มีประสบการณ์การทำงานในประเทศไทย น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 69.14 มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 86.00 และมีสถานภาพโสด จำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ 85.14

2. **สถานการณ์ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช** ผลการศึกษาพบว่า การแต่งกายหรือเครื่องนุ่งห่มที่จัดหามาใช้สอยได้ สะอาด และสวมใส่ได้ เหมาะสมตามโอกาสต่าง ๆ ซึ่งการแต่งกายของแรงงานพม่ามีการปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของ สังคม คัดสรรสิ่งที่เหมาะสม เป็นสัดส่วนตามความจำเป็น และสื่อถึงความมั่งคั่งของวัฒนธรรม การแต่งกายร่วมกับคนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 การแต่งกายในเวลาทำงาน ต้องแต่งกายแบบมิดชิด และต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ในระหว่างการทำงานทุกครั้ง ทำให้ต้องมีการแต่งกายให้มิดชิดและเหมาะสมกับการทำงานที่ต้อง ใช้ความปลอดภัย ซึ่งส่วนใหญ่สถานประกอบการ/นายจ้างเป็นผู้จัดหามาให้ เช่น กางเกงขายาว

เสื้อแขนยาว รองเท้าบูท หมวกป้องกันอันตราย และจำเป็นมีผ้าปิดจมูกในระหว่างการทำงาน
ดังกล่าวของแรงงานสัญชาติพม่าและนายจ้าง ดังนี้

“เวลาทำงานแต่งกายชุดบริษัทคือ กางเกงขายาว เกือกบอก (รองเท้าบูท)
เสื้อแขนยาว และหมวกเซฟตี้ (หมวกคล้ายหมวกกันน็อค)” (แรงงานสัญชาติพม่าคนหนึ่ง,
สัมภาษณ์เมื่อ 14 มิถุนายน 2562)

“การแต่งกายของแรงงานพม่า จะต้องแต่งกายมิดชิด และถูกต้องตามแบบฟอร์ม
ของบริษัทที่แรงงานพมานั้นทำงานอยู่” (นายจ้างคนหนึ่ง, สัมภาษณ์เมื่อ 8 มิถุนายน 2562)

ในกรณีหากแต่งกายไม่เรียบร้อยในเวลาทำงานก็จะมีบทลงโทษบางประการ
เนื่องจากไม่ปลอดภัยในการทำงานก็อาจจะถูกนายจ้างตักเตือน หรือโดนปรับเงินจำนวนหนึ่ง
เพื่อเป็นการทำโทษ เช่น จำนวนเงิน 1,000 บาททำให้แรงงานสัญชาติพม่าต้องแต่งกายเรียบร้อย
ทุกครั้งดังกล่าวของแรงงานสัญชาติพม่า และนายจ้าง ดังนี้

“เวลาทำงานต้องแต่งกายให้ปลอดภัย แต่ถ้าแต่งกายไม่เรียบร้อย นายจ้างจะลงโทษ
คือ การปรับเงินครั้งละ 1,000 บาท ทำให้ต้องแต่งกายเรียบร้อยทุกครั้ง” (แรงงานสัญชาติพม่า
คนหนึ่ง, สัมภาษณ์เมื่อ 8 มิถุนายน 2562)

“หากแต่งกายไม่เรียบร้อยจะโดนตักเตือน และหักเงิน” (นายจ้างคนหนึ่ง,
สัมภาษณ์เมื่อ 9 มิถุนายน 2562)

2.2 การแต่งกายอยู่ที่พักหรือนอกเวลางาน แรงงานพม่าจะแต่งตัวตามสบาย และ
จะเป็นเสื้อผ้าที่สามารถเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่ว เพราะสามารถไปไหนมาไหนได้อย่างสะดวก
เช่น ผู้ชายใส่เสื้อกับเสื้อกล้าม ส่วนผู้หญิงก็จะใส่ผ้าถุงพื้นบ้านกับเสื้อลวดลาย ดังกล่าวของ
แรงงานสัญชาติพม่า และเพื่อนแรงงานคนไทย ดังนี้

“อยู่ในที่พักก็จะสวมเสื้อผ้าแบบสบาย ๆ เน้นเคลื่อนไหวสะดวก เช่น ผ้าโจรง
หรือผ้าถุงพื้นบ้าน” (แรงงานสัญชาติพม่าคนหนึ่ง, สัมภาษณ์เมื่อ 11 มิถุนายน 2562)

“อยู่ในที่พัก หรือช่วงเวลาพักผ่อน ผู้ชายจะนุ่งผ้าโจรง และผู้หญิงจะนุ่งผ้าถุง”
(เพื่อนแรงงานคนไทย, สัมภาษณ์เมื่อ 11 มิถุนายน 2562)

2.3 การแต่งกายในวันหยุด หรือไปท่องเที่ยว หากเป็นช่วงวันหยุด หรือทำกิจกรรม
ต่าง ๆ ก็จะต้องแต่งตัวสุภาพเรียบร้อยกว่าปกติ เช่น ไปท่องเที่ยวไปซื้อของใช้ในห้างสรรพสินค้า หรือ
ห้างโลตัสก็จะแต่งตัวตามสมัยนิยม เช่น เสื้อยืด กางเกงยีนส์และรองเท้าผ้าใบ ดังกล่าวของ
แรงงานสัญชาติพม่า และเพื่อนแรงงานคนไทย ดังนี้

“มีการแต่งตัวตามสมัยนิยม เช่น กางเกงยีนส์ เสื้อยืด และรองเท้าผ้าใบ ในการท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และไปห้างสรรพสินค้า” (แรงงานสัญญาชาติพม่าคนหนึ่ง, สัมภาษณ์เมื่อ 11 มิถุนายน 2562)

2.4 การแต่งกายไปทำบุญหรือเทศกาลต่าง ๆ การทำกิจกรรมในวันสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น ไปวัดทำบุญ โอกาสพิเศษ หรือเทศกาลในท้องถิ่นภาคใต้ ก็จะแต่งตัวเรียบร้อยกว่าปกติ เช่น นุ่งโจงกระเบน เสื้อผ้าสุภาพเรียบร้อย หรือผ้าพื้นถิ่นภาคใต้ที่สีสันสดใส เป็นการสื่อความงามแบบพม่าที่ผสมผสานกับวัฒนธรรมพื้นถิ่นภาคใต้ ดังคำกล่าวของแรงงานสัญญาชาติพม่าและนายจ้าง ดังนี้

“วันไหนไปวัด หรือไปทำบุญ จะใส่โจงกระเบน หรือผ้าสุภาพ ๆ ไปทำบุญ” (แรงงานสัญญาชาติพม่าคนหนึ่ง, สัมภาษณ์เมื่อ 12 มิถุนายน 2562)

“วันสำคัญที่ต้องออกไปทำบุญ ก็มักจะแต่งตัวเรียบร้อยสุภาพกว่าปกติ” (นายจ้างคนหนึ่ง, สัมภาษณ์เมื่อ 12 มิถุนายน 2562)

จากการศึกษาพบว่า การแต่งกายของแรงงานพม่าสามารถปรับเปลี่ยนไปตามโอกาสและสถานที่ต่าง ๆ ทั้งการแต่งกายในเวลาทำงานที่ต้องแต่งกายแบบมิดชิด คำนี้ถึงความปลอดภัยส่วนใหญ่ นายจ้างจะเป็นผู้จัดหามาให้ เช่น กางเกงขายาว เสื้อแขนยาว รองเท้าบูทหมวกป้องกันอันตรายและผ้าปิดจมูก แต่หากแต่งกายไม่เรียบร้อยในเวลาทำงานก็จะมีบทลงโทษ เช่น ตักเตือนหรือปรับเงินครั้งละ 1,000 บาท ในกรณีอยู่ในที่พัก หรือนอกเวลางานก็จะแต่งตัวตามสบายเน้นความสะดวก เช่น ผู้ชายใส่เสื้อกับเสื้อมัดเล็ก ส่วนผู้หญิงก็จะใส่ผ้าถุงพื้นบ้านกับเสื้อลวดลาย ในขณะที่หากเป็นช่วงวันหยุด หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ไปท่องเที่ยวไปซื้อของใช้ในห้างสรรพสินค้า ก็จะแต่งตัวตามสมัยนิยม เช่น เสื้อยืด กางเกงยีนส์ และรองเท้าผ้าใบ สำหรับการแต่งกายในวันสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น ไปวัดทำบุญ หรือเทศกาลในท้องถิ่นภาคใต้ ก็จะแต่งตัวเรียบร้อยกว่าปกติ เช่น นุ่งโจงกระเบน เสื้อผ้าสุภาพเรียบร้อย หรือผ้าพื้นถิ่นภาคใต้ ที่สื่อตามความงามแบบผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมการแต่งกายแบบชาวพม่า และชาวไทย

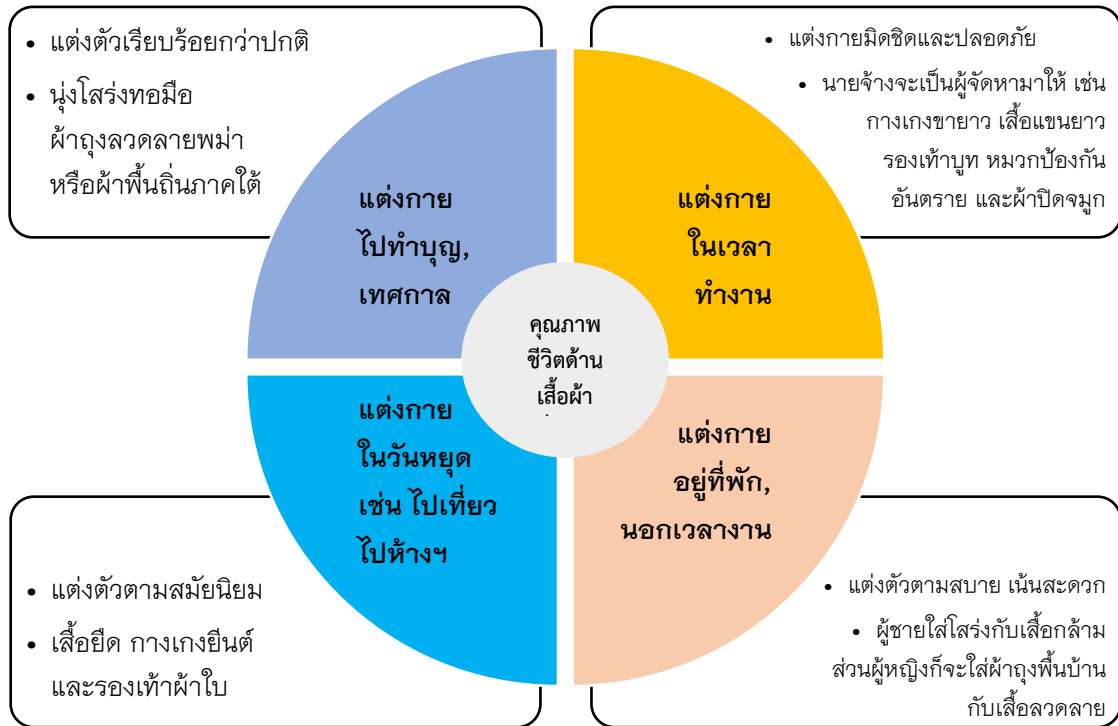
3. คุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า

ตารางที่ 2 รายละเอียดค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่	ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่า	Mean	SD	แปลผล
1.	มีเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มที่เพียงพอต่อการนำมาสวมใส่ได้	3.34	0.98	ปานกลาง
2.	มีเสื้อผ้า และเครื่องนุ่งห่มที่สวมใส่เหมาะสมกับลักษณะในการทำงานได้	3.33	1.04	ปานกลาง
3.	สามารถจัดหาเสื้อผ้าหรือเครื่องนุ่งห่มมาใช้ได้	3.31	1.01	ปานกลาง
4.	มีเสื้อผ้าหรือเครื่องนุ่งห่มที่สะอาดอยู่เสมอ	3.25	1.00	ปานกลาง
5.	มีเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มที่สวมใส่ได้เหมาะสมตามโอกาสและเทศกาลต่าง ๆ	3.13	0.93	ปานกลาง
	รวม	3.27	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่า อยู่ในระดับปานกลาง (Mean เท่ากับ 3.27, SD เท่ากับ 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มที่เพียงพอต่อการนำมาสวมใส่ได้ อยู่ในระดับปานกลาง (Mean เท่ากับ 3.34, SD เท่ากับ 0.98) รองลงมา คือ มีเสื้อผ้า และเครื่องนุ่งห่มที่สวมใส่เหมาะสมกับลักษณะในการทำงานได้อยู่ในระดับปานกลาง (Mean เท่ากับ 3.33, SD เท่ากับ 1.04) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มที่สวมใส่ได้เหมาะสมตามโอกาสและเทศกาลต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง (Mean เท่ากับ 3.27, SD เท่ากับ 0.57) ตามลำดับ

จากการศึกษาสถานการณ์และคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชสามารถ สรุปองค์ความรู้ได้ ดังแผนภูมิที่ 1

ภาพที่ 1 สถานการณ์และคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช

จากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยคิดว่าในมุมมองทางวิชาการจะช่วยให้การพัฒนาเกี่ยวกับสถานการณ์และคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีข้อค้นพบในลักษณะ 3S-2C ได้แก่ 1) S หมายถึง Safe เป็นการแต่งกายในเวลาทำงานต้องมิดชิดและคำนึงถึงความปลอดภัย 2) S หมายถึง Simple เป็นแต่งกายอยู่ที่พักหรือนอกเวลางานจะแต่งตัวแบบเรียบง่าย และเน้นเคลื่อนไหวสะดวก 3) S หมายถึง Stylish เป็นการแต่งกายในวันหยุดจะแต่งตัวสุภาพ มีสไตล์ และตามสมัยนิยม 4) C หมายถึง Connect เป็นการแต่งกายไปทำบุญหรือเทศกาลจะแต่งตัวเรียบร้อย สื่อความงามและเชื่อมประสานความสัมพันธ์แบบพม่ากับพื้นถิ่นภาคใต้ 5) C หมายถึง Clean มีเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มที่สะอาดและเพียงพอต่อการสวมใส่

อภิปรายผลการศึกษา

1. สถานการณ์ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า การแต่งกายของแรงงานพม่าสามารถปรับเปลี่ยนไปตามโอกาสต่าง ๆ ได้แก่ 1) การแต่งกายในเวลาทำงานที่ต้องแต่งกายแบบมิดชิด คำนึงถึงความปลอดภัย ซึ่งส่วนใหญ่ นายจ้างจะเป็นผู้จัดหาให้ เช่น กางเกงขายาว เสื้อแขนยาว รองเท้าบูทหมวกป้องกันอันตราย และผ้าปิดจมูก แต่หากแต่งกายไม่เรียบร้อยในเวลาทำงานก็จะมีบทลงโทษ เช่น ตักเตือน หรือ

ปรับเงินครั้งละ 1,000 บาท 2) การแต่งกายเมื่ออยู่ที่พัก หรือนอกเวลางานก็จะแต่งตัวตามสบาย เน้นความสะดวก เช่น ผู้ชายใส่เสื้อกับเสื้อกล้าม ส่วนผู้หญิงก็จะใส่ผ้าถุงพื้นบ้านกับเสื้อลวดลาย 3) การแต่งกายช่วงวันหยุด หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ไปท่องเที่ยวไปซื้อของใช้ในห้างสรรพสินค้า ก็จะแต่งตัวตามสมัยนิยม เช่น เสื้อยืด กางเกงยีนส์ และรองเท้าผ้าใบ 4) การแต่งกายในวันสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น ไปวัดทำบุญ หรือเทศกาลในท้องถิ่นภาคใต้ ก็จะแต่งตัวเรียบร้อยกว่าปกติ เช่น นุ่งโจรสลัดมือ ผ้าถุงลวดลายพม่า หรือผ้าพื้นถิ่นภาคใต้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Herzberg, F. and Mausner, B. (1959) และ Vroom, V.H. (1964) กล่าวถึงเกี่ยวกับทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ว่า เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการอยู่ตลอดเวลาและมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่นเดียวกับ ความต้องการของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเฉพาะเรื่องเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มที่สำคัญต่อความปลอดภัยในการทำงาน และเพียงพอในการสวมใส่ตามโอกาสต่าง ๆ ทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของมนธรี หิรัญญิก (2562) และมูลนิธิอารมณ พงศ์พจน์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า การแต่งกาย หรือเครื่องนุ่งห่มที่สามารถจัดหามาใช้สอยได้เหมาะสม ซึ่ง การแต่งกายของแรงงานสัญชาติพม่ามีการปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของสังคม แต่แรงงาน สัญชาติพม่าได้คัดสรรสิ่งที่เหมาะสมแก่โอกาส และสถานที่ ที่สามารถสร้างคุณค่าได้ เช่น การทำงาน การท่องเที่ยว การไปทำบุญและสามารถจัดหาเสื้อผ้า หรือเครื่องนุ่งห่มที่เป็นสัดส่วน ตามความจำเป็นและสื่อถึงความงามของวัฒนธรรมการแต่งกายได้อย่างบูรณาการ ผู้เขียนเห็นว่า ไม่ว่านุชนิกนไหนหรือเชื้อชาติใดมีความต้องการด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มเพื่อปกปิดร่างกายทั้งสิ้น แต่อาจจะต่างกันตามลักษณะการใช้สอย เช่น สวมใส่เพื่อการทำงาน สวมใส่เพื่อพักผ่อน สวมใส่ เพื่อท่องเที่ยว หรือสวมใส่ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ทั้งนี้สถานการณ์ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของ แรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชก็เช่นกัน

2. คุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัด นครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงาน สัญชาติพม่า อยู่ในระดับปานกลาง (Mean เท่ากับ 3.27, SD เท่ากับ 0.57) สอดคล้องกับ การศึกษาของเดโช แขน้ำแก้ว, พระสุธีรัตนบัณฑิต และปาริชาติ วลัยเสถียร (2562) พบว่า คุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้า/เครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความ แตกต่างกับผลการศึกษาของวงพักตร์ ภูพันธ์ศรี และพีสสัลลณี อารังค์วรกุล (2561) พบว่า แรงงานสัญชาติพม่ามีความพึงพอใจในด้านเครื่องนุ่งห่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และของ พระมหาอดิเดช สติวโร, ธรรมนพพร หงษ์ทอง, สุเมธ บุญมะยา, พระมหาวิรัชชัย วรินทร์โท และ สุริย์พร แซ่เอี้ยบ (2560) ที่สรุปว่า คุณภาพชีวิต โดยเฉพาะด้านการแต่งกายหรือเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ซึ่งข้อค้นพบจากการศึกษาในครั้งนี้เห็นว่า คุณภาพชีวิต

ด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าคุณภาพชีวิตโดยทั่วไป จึงต้องมีการพัฒนาในด้านนี้ให้มากขึ้นโดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติการ

1. แรงงานสัญชาติพม่ามีคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มเกี่ยวกับการมีเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มที่เพียงพอต่อการนำมาสวมใส่ได้ โดยเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าแรงงานสัญชาติพม่าสามารถจัดหาหรือได้รับเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มที่เพียงพอต่อการใช้สอยควรที่จะดำเนินการในลักษณะนี้ต่อไปและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2. แรงงานสัญชาติพม่ามีคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มเกี่ยวกับการมีเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มที่สวมใส่ได้เหมาะสมตามโอกาสและเทศกาลต่าง ๆ โดยเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง นายจ้างหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดูแล ช่วยเหลือ การดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและสนับสนุนให้แรงงานสัญชาติพม่ามีเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มที่สวมใส่ได้เหมาะสมตามโอกาสและเทศกาลต่าง ๆ ในลักษณะนี้ให้มากขึ้นเพื่อเชื่อมเชื่อมประสานความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมการแต่งกาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชกับจังหวัดอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแรงงานสัญชาติพม่า

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการต่อคุณภาพชีวิตด้านเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นถึงความต้องการด้านเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าเอง

3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขลักษณะในการสวมใส่เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของแรงงานสัญชาติพม่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ดีมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงแรงงาน. (2561). *แนวทางในการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี*

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2561 สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ณ ศูนย์ OSS และ ศปก.บต.

กรุงเทพฯ: กระทรวงแรงงาน.

เดโช แชน้ำแก้ว, พระสุธีรัตนบัณฑิต และปาริชาติ วลัยเสถียร. (2562). แรงงานข้ามชาติ: คุณภาพ

ชีวิตและการสร้างคุณค่าบนประสบการณ์ ณ ถิ่นปลายทาง กรณีศึกษาจังหวัด

นครศรีธรรมราช. *วารสารมหาจุฬานาครทรรค*, 6(1), 305-325.

- เดโช แชน้ำแก้ว. (2562). *แรงงานพม่า: คุณภาพชีวิตและการสร้างความหมายใหม่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช*. นครศรีธรรมราช: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- บุษยรัตน์ กาญจนดิษฐ์. (2558). *ย้อนมองสถานการณ์แรงงานข้ามชาติในรอบปี 2558*. กรุงเทพฯ: รัฐสภาสาร.
- พระมหาอดิเดช สติวโร, ธรรมณปพร หงษ์ทอง, สุเมธ บุญมะยา, พระมหาวิริษัณห์ วรินทร์โทและสุริย์พร แซ่เอี้ยบ. (2560). พฤติกรรมกลุ่มเชิงพุทธของแรงงานข้ามชาติชาวพม่ากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 24(4), 1112-1228.
- มนธร หิรัญญิก. (2562). *การแต่งกายของประเทศสมาชิกอาเซียนและผลกระทบต่อวัฒนธรรมการแต่งกายในประเทศไทย* [บทวิเคราะห์]. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2562, จาก <http://monthonhiranyik.blogspot.com/>
- มูลนิธิอารมณณ์ พงศ์พจน์. (2559). *สหภาพแรงงานกับการปกป้องสิทธิแรงงานข้ามชาติ* [บทวิเคราะห์]. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2562, จาก <http://aromfoundation.org/2016/สหภาพแรงงานกับการปกป้อง/>
- แรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2561). *รายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช*. นครศรีธรรมราช: สำนักงานแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช.
- วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี และพีศสัลลณี อารังศ์วรกุล. (2561). คุณภาพชีวิตและความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่สถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุหญิง. *วารสารจันทร์เกษมสาร*, 24(4), 110-125.
- ศิริชัย เพชรรักษ์ และชยสร สมบุญมาก. (2559). ตลาดแรงงานของไทยในอนาคต. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 2(3), 99-113.
- สุทธิพร บุญมาก. (2560). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. สงขลา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Cochran, W.G. (1997). *Sampling techniques*. New York: John Wiley & sons.
- Herzberg, F. & Mausner, B. (1959). *Motivation to Work*. New York: McGraw-Hill.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological review*, 50(4), 370.
- Ritchie, J. & Lewis, J. (2003). *Qualitative Research Practice*. London: Sage.
- Vroom, V.H. (1964). *Work and Motivation*. New York: John Wiley & Sons.